

**Οικονομοτεχνική μελέτη βασισμένη σε ερευνητικά στοιχεία που αφορούν
μικρά νησιά της ελληνικής επικράτειας με πληθυσμό μικρότερο
των τριακοσίων κατοίκων κατά τη χειμερινή περίοδο.**

Αγαπητοί συνάδελφοι φαρμακοποιοί,
κύριοι πλοιοκτήτες και εφοπλιστές δεξαμενοπλοίων,
φίλοι αναγνώστες,

Ο ερευνητής και συγγραφέας του παρόντος πονήματος μοιράζεται μαζί σας τα ευρήματα που προέκυψαν από την έρευνα αγοράς, η οποία έλαβε χώρα στα παρακάτω νησιά: Ερεϊκούσα, Δοκός, Χάλκη, Αντίπαξοι, Μαθράκι, Αρκειοί, Μαράθι, Φαρμακονήσι, Αγαθονήσι, Ανάφη, Δονούσα, Ηράκλεια, Σχοινούσα, Ψέριμος, Γυαλί, Γαϊδουρονήσι (Χρυσή), Τέλενδος, Καστελλόριζο, Γαύδος, Αντικύθηρα και διήρκεσε από το 1996 ως το 2011. Τα σχετικά στοιχεία υπέστησαν επεξεργασία και θεωρήθηκαν μέσα από το πρίσμα της προσωπικής του πολυετούς ερευνητικής εμπειρίας και προσπάθειας, την οποία απέκτησε με την ίδρυση μιας σειράς φαρμακείων, σε διάφορα άλλα νησιά πολλαπλάσιου πληθυσμού. Ειδικότερα, οι επιτόπιες αυτοψίες που διενεργήθηκαν στα αρχεία του εκάστοτε κέντρου υγείας των ανωτέρω νήσων καθώς και τα προφορικά ερωτηματολόγια που δόθηκαν σε κατοίκους, οδηγούν στα κατωτέρω συμπεράσματα:

Το λειτούργημα - επάγγελμα του φαρμακοποιού, είναι από διοικητικής πλευράς εξαιρετικά πολύπλοκων γραφειοκρατικών απαιτήσεων και είναι συνυφασμένο με την κατάρτιση πινάκων και καταστάσεων σε συνεχή βάση. Δυστυχώς, το συμπέρασμα που προκύπτει με βάση τα στοιχεία της εν λόγω έρευνας, είναι ότι το εγχείρημα της ίδρυσης φαρμακείου στα ανωτέρω νησιά είναι οικονομοτεχνικά **ΑΣΥΜΦΟΡΟ**.

Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί φυσικά υπόψη ότι σύμφωνα με το άρθρο 14 του πρόσφατου Νόμου 3840 / 31.3.2010 του Ελληνικού Κράτους, οι καθορισμένες τιμές πώλησης των φαρμάκων μειώθηκαν δραματικά, ενώ από την άλλη μεριά, με τον επίσης πρόσφατο Νόμο 3846 / 11.5.2010, απαιτείται πρόσθετη θεώρηση σε συνταγές άνω των 150 ευρώ, επιπλέον δε, μειώνεται το περιθώριο κέρδους, με αποτέλεσμα να υφίσταται άμεσο πλήγμα η κερδοφορία της επιχείρησης. Ιδιαίτερο πρόβλημα αποτελεί η θεώρηση των συνταγών, αυτή καθεαυτή, αφ' ης στιγμής δεν υπάρχει κάποιος επίσημος κρατικός φορέας στα ανωτέρω νησιά, επιφορτισμένος με την αρμοδιότητα αυτή. Ως εκ τούτου, οι ανωτέρω λόγοι αποτελούν συλλήβδην πρόσθετο αντικίνητρο που καθιστά ακόμη πιο ασύμφορη την όλη προσπάθεια.

Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι όλα αυτά συνηγορούν προς την κατεύθυνση της απαραίτητης ανατροπής μιας πάγιας αντίληψης, η οποία επικρατεί στην πλειοψηφία των κατοίκων των αναφερόμενων νησιών και τεχνηέντως διαχέεται από συγκεκριμένες πηγές, οι οποίες δεν διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία. Συνεπώς, το πρόσθετο αυτό αντικίνητρο καθιστά ακόμη δυσχερέστερο το εξ' ορισμού ασύμφορο εγχείρημα, εφόσον ο φαρμακοποιός βρίσκεται στην εξαιρετικά δύσκολη θέση να επιχειρεί να αντιπαλέψει μια

ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗ λογική, σύμφωνα με την οποία, το φαρμακείο θα είναι μια κερδοφόρος επιχείρηση στα απομονωμένα αυτά νησιά.

Στο σημείο αυτό, πρέπει να υπογραμμιστεί με τον πιο απερίφραστο και κατηγορηματικό τρόπο, ότι αναμφισβήτητα ο φαρμακοποιός δεν πρόκειται να **«τα κονομήσει»**, όπως αρέσκονται συχνά και αβασάνιστα να σχολιάζουν διάφοροι επίσημοι και μη, στην πλειονότητα των νησιών αυτών. Επιπροσθέτως, η υποδοχή που θα όφειλε να επιφυλάξει η τοπική κοινωνία στον επερχόμενο φαρμακοποιό, εθα πρέπει να είναι θερμότατη και εν πάση περιπτώσει ισάξια με αυτήν του καπετάνιου δεξαμενόπλοιου που επιστρέφει από υπερπόντιο ταξίδι, ιδιαίτερα όσον αφορά το κοινωνικό μέρος και το οικονομικό μέρος, που του αποδίδεται.

Γίνεται λοιπόν εύκολα αντιληπτό ότι η εξεύρεση κάποιας, έστω, μορφής χρηματοδότησης-δωρεάς αποτελεί **επιτακτική προϋπόθεση** για τη μόνιμη εγκατάσταση κάποιου φαρμακοποιού. Υπ' αυτή την έννοια, η αιτία της έλλειψης φαρμακείου στα νησιά αυτά εντοπίζεται εν πολλοίς και στην ανυπαρξία οποιασδήποτε μορφής χορηγίας εκ μέρους της επίσημης πολιτείας. Δεν χωράει αμφιβολία ότι με αυτή τη στάση, ο φαρμακοποιός απαξιώνεται και διολισθαίνει σε θέση που προσομοιάζει με τη θέση κατωτέρου πληρώματος μέσα σε ένα καράβι, όπου ως καράβι θα μπορούσε αλληγορικά να θεωρηθεί οποιοδήποτε από τα ανωτέρω νησιά.

Με τον ίδιο τρόπο, λοιπόν, θα ήταν θεμιτό να θεσμοθετηθεί μια έκτακτη ή τακτική χρηματοδότηση - χορηγία για την αντιστάθμιση και κάλυψη της υστέρησης του εισοδήματος του υπό ίδρυση φαρμακείου, αφ' ενός για να καταστεί βιώσιμο και αφ' ετέρου για να συμπληρωθεί το έλλειμμα του εισοδήματος που θα όφειλε να έχει, δηλαδή το άθροισμα των μηνιαίων μισθών **τριών πρώτων καπεταναίων δεξαμενοπλοίων που εκτελούν υπερπόντια ταξίδια** μέχρι την συνταξιοδότησή του. Στις επόμενες παραγράφους θα αναλυθεί διεξοδικά η επιχειρηματολογία σχετικά με αυτό τον ισχυρισμό.

Όσον αφορά το δυνητικό φαρμακοποιό σε κάποιο από τα ανωτέρω μικρά νησιά, δεν θα ήταν δυνατό να κάνει πωλήσεις φαρμάκων σε πελάτες λιανικής που κατοικούν σε μεγαλύτερο γειτονικό νησί, ενώ αντιστρόφως οι φαρμακοποιοί των γειτονικών μεγαλύτερων νησιών θα δύνανται να πάρουν μερίδιο από τους πελάτες λιανικής που κατοικούν στα μικρά αυτά νησιά, μεγιστοποιώντας κατ' αυτό τον τρόπο τα κέρδη τους. Εξάλλου, οι κάτοικοι των ανωτέρω μικρών νησιών, όταν ασθενούν, επισκέπτονται τακτικά τα κατά περίπτωση νομαρχιακά νοσοκομεία των γειτονικών μεγαλύτερων νησιών. Οσάκις συμβαίνει αυτό, βγαίνουν από το νοσοκομείο, γίνονται πελάτες, έστω και συγκυριακά, κάποιου φαρμακείου που βρίσκεται κοντά στο νοσοκομείο, πριν επιστρέψουν στο σπίτι τους.

Πριν από οτιδήποτε άλλο όμως, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί μια **ελάχιστη προϋπόθεση**: φερ' ειπείν, ο υποψήφιος φαρμακοποιός σε κάποιο από αυτά τα μικρά νησιά θα έπρεπε να τύχει θερμής και πανηγυρικής υποδοχής από την τοπική κοινωνία, ήτοι, απλούς κατοίκους, πολιτικούς άρχοντες, καπεταναίους και πλοιοκτήτες. Τέτοιες κοινωνίες, όπως των μικρών αυτών νησιών, είθισται να τρέφουν μεγάλο σεβασμό στο ναυτικό επάγγελμα εν γένει και ιδιαίτερος στο πρόσωπο του πρώτου καπετάνιου. Ως εκ τούτου, ο

φαρμακοποιός θα έπρεπε να τύχει της ίδιας εκτίμησης, την οποία αναμφίβολα αξίζει να απολάβει.

Δυστυχώς, οι νησιώτες δεν έχουν προσαρμόσει αυτή την άποψη κατάλληλα στη σκέψη τους, ως οφείλουν, ενώ σύντομα θα πρέπει να προχωρήσουν σε μια αναθεώρηση της υπάρχουσας νοσοτροπίας τους, ούτως ώστε να αναβαθμιστεί η αξία και θέση του φαρμακοποιού στην αντίληψή τους, στο επίπεδο που αποδίδουν στον προαναφερόμενο πρώτο καπετάνιο. Θα μπορούσε να παραλληλίσει κανείς οποιοδήποτε από τα ως άνω νησιά με ένα υπερωκεάνιο πλοίο, το οποίο πρέπει και αξίζει να κυβερνάται από έναν πεπειραμένο καπετάνιο παρά από ένα μέλος του κατώτερου πληρώματος, συνεπώς, πρέπει παρομοίως να μην υποτιμάται η κοινωνική θέση του φαρμακοποιού στα νησιά αυτά. Τέλος, η νησιωτική κοινωνία πρέπει να αποκαταστήσει την υπόληψη και τη φήμη του φαρμακοποιού σε αντίστοιχο επίπεδο με την υπόληψη και τη φήμη του πρώτου καπετάνιου ενός πετρελαιοφόρου ή αεριοφόρου, που επιστρέφει από υπερπόντιο ταξίδι, όχι μόνο κοινωνικά αλλά και οικονομικά.

Στην πραγματικότητα, ένας εφοπλιστής που έχει στην ιδιοκτησία του επιβατηγά πλοία, κοινώς ποστάλια ή, όπως λέγονται συχνά με σκωπτική διάθεση από άλλους πλοιοκτήτες δεξαμενοπλοίων, πλοία-«ξενοδοχεία», δεν είναι και τόσο αμελητέος επιχειρηματίας. Άρα, τα υπό ίδρυση φαρμακεία των μικρών αυτών νησιών θα όφειλαν να λάβουν μια χρηματοδότηση κατά τον ίδιο τρόπο που επιδοτούνται οι άγονες γραμμές στο Αιγαίο. Επιπλέον, η συγκεκριμένη χρηματοδότηση θα έπρεπε να είναι της τάξης ενός υποθετικού επιβατηγού πλοίου στη γραμμή που συνδέει τον Πειραιά με τα απομονωμένα αυτά νησιά σε καθημερινή σύνδεση, δηλαδή, για παράδειγμα, σα να ήταν κάποιο ποστάλι νηολογημένο σε αυτή τη γραμμή. Βέβαια, ο σκοπός δεν είναι να επιδοτηθεί η συγκεκριμένη γραμμή αλλά το ίδιο το φαρμακείο με ένα αντίστοιχο ποσό.

Προς επίρρωσιν αυτού του επιχειρήματος, μπορεί χαρακτηριστικά να αναφερθεί ότι στις περιπτώσεις των άγονων ακτοπλοϊκών γραμμών, το ελληνικό κράτος φροντίζει να χρηματοδοτεί τους πλοιοκτήτες-ακτοπλόους εφοπλιστές που τολμούν, ούτως ώστε να επικουρείται η επιχειρηματικότητα και να δίνεται ώθηση προκειμένου να γίνει η επιχείρηση κερδοφόρα.

Σε γενικές γραμμές, ένας εφοπλιστής έχει το περιθώριο να νηολογήσει καράβια σε άγονες γραμμές του Αιγαίου Πελάγους, όπως επί παραδείγματι η Κάσος, η Κάρπαθος, η Χάλκη και το Καστελλόριζο, διότι ισοσταθμίζει τις ζημιές του μέσω της κρατικής επιδότησης ενώ δημιουργεί πρόσθετη κερδοφορία από άλλες εμπορικές γραμμές, σαφώς πιο κερδοφόρες, όπως η Ρόδος.

Η περίπτωση των Οινουσσών.

Στο σημείο αυτό θα μπορούσε επί παρενθέσει να μνημονευθεί το παράδειγμα των Οινουσσών στο βορειοανατολικό Αιγαίο, όπου η χορηγία που δόθηκε μέσω εφοπλιστών και επωνύμων παραγόντων του συγκεκριμένου νησιού από κοινού, η οποία εν τέλει

ευδοκίμησε και, ως αποτέλεσμα, σήμερα έχει γίνει πραγματικότητα η ακτοπλοϊκή σύνδεση Οινουσσών - Χίου, καλύπτοντας έτσι την αδήριτη ανάγκη να αποκτήσει το μικρό νησί των Οινουσσών το κοινωνικό αγαθό της συγκοινωνίας. Μια παρεμφερής χορηγία είναι συμπερασματικά αναγκαία και για τη λειτουργία του φαρμακείου και στα υπόλοιπα μικρά νησιά της έρευνας.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ερευνητή, ένας επιστήμονας φαρμακοποιός, με μεγάλο βαθμό δυσκολίας εισαγωγής στη φαρμακευτική σχολή, ο οποίος είναι κάτοχος ενός πτυχίου υψηλής ζήτησης, εφόσον πρόκειται να διαβιώσει σε ένα άγονο νησί, θα έπρεπε να αποκτήσει μηνιαίο εισόδημα ισοδύναμο με το άθροισμα τριών καπεταναίων υπεράκτιων ταξιδιών σε πετρελαιοφόρα ή αεριοφόρα δεξαμενόπλοια. Το επιχείρημα αυτό τεκμηριώνεται παρακάτω για τους ακόλουθους τρεις λόγους:

1. Διότι ως επιστήμονας είναι πτυχιούχος σχολής υψηλού επιπέδου και πολύ υψηλότερης ζήτησης, όσον αφορά την εισαγωγή, συγκριτικά με ένα καπετάνιο.

2. Διότι πρέπει να επενδύσει κεφάλαιο χρηματικό εκτός από το πανεπιστημιακό του πτυχίο και μάλιστα σε επίπεδο ισάξιο ενός μικρού πλοιοκτήτη με τέσσερα ρυμουλκά πλοία, δηλαδή πρόκειται για ένα επιχειρηματία και όχι για κάποιον υπάλληλο. Για να γίνει το επιχείρημά πιο αντιληπτό, τίθεται ένα ρητορικό ερώτημα: άραγε, ποιος πλοιοκτήτης ποντοπόρων δεξαμενοπλοίων θα προχωρούσε σε μια επένδυση να αγοράσει τέσσερα νεότευκτα ρυμουλκά πλοία με κέρδος ανάλογο μισθού ελληνικού δημοσίου υπαλλήλου; Μάλιστα, για να είναι ακριβοδίκαιη η αντιπαραβολή, στα ανωτέρω θα έπρεπε να προστεθεί ο όρος ότι θα απαιτείτο επιπρόσθετα, προτού βέβαια επιχειρήσει, να είναι ήδη κάτοχος διπλώματος ναυπηγού και ειδικής επαγγελματικής αδείας, η οποία θα αποκτάτο μετά από ένα έτος πρακτικής εξασκήσεως πέραν του πολυτεχνικού του πτυχίου, ενώ μετά από την οποία θα απαιτείτο εκ νέου κατόπιν γραπτών εξετάσεων η απόκτηση της πολυπόθητης «αδείας ασκήσεως επαγγέλματος εφοπλιστού», σε ένα υποθετικό επίπεδο. Εν συνεχεία, θα έπρεπε να τις επανδρώσει με το απαραίτητο πλήρωμα και να καταβάλλει τις αμοιβές και τις ασφαλιστικές εισφορές του μηνιαίως, να λειτουργεί μια διαχειριστική εταιρία με όλο το κόστος που συνεπάγεται καθώς και να συνεισφέρει σε αυτή με προσωπική εργασία, για να λάβει σε τελική ανάλυση ως απόδοση 1.200 ευρώ και από τα τέσσερα συνολικά σκάφη, ήτοι 300 ευρώ έκαστο. Με αυτά τα δεδομένα, ποιος σώφρων πλοιοκτήτης θα έκανε μια τέτοια επιχειρηματική κίνηση;

Επιστρέφοντας δε στο προηγούμενο εδάφιο, τίθενται φανερά εν αμφιβόλω οι ακριτομυθίες του ντόπιου πληθυσμού των περισσότερων νησιών, οι οποίες εν κατακλείδι απηχούν ουτοπικές απόψεις συγκεκριμένων εφοπλιστικών κύκλων, δηλαδή ότι ο εν δυνάμει φαρμακοποιός «θα τα κονομήσει» όπως λέγεται αυτολεξεί. Μήπως έτσι εννοούν οι νησιώτες ότι ένας επιστήμονας-επιχειρηματίας «τα κονομάει»;

3. Διότι διαβιεί σε απομακρυσμένη, απομονωμένη και παραμεθόρια περιοχή με περιορισμένες δυνατότητες επιμόρφωσης στις νέες εξελίξεις, μακριά από τα κέντρα των αποφάσεων και κατ' επέκταση από την πνευματική ζωή, το σύγχρονο και το λυρικό θέατρο, την όπερα, τις συμφωνικές ορχήστρες, το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, τη μονάδα εντατικής θεραπείας (ΜΕΘ), την Ιατρική σχολή, τον Όμιλο Ερετών ολυμπιακών

προδιαγραφών, το διεθνώς αναγνωρισμένο Ωδείο, όπου θα έρχονται να μετεκπαιδευτούν οι καταξιωμένοι μουσικοί από όλον τον κόσμο, όπως για παράδειγμα, από το Conservatoire των Παρισίων, το Μιλάνο, τη Βιέννη, το ονομαστό Gewandhaus της Λειψίας, τη Βουδαπέστη, την Αγία Πετρούπολη, τη Μόσχα, τη Φιλαδέλφεια ΗΠΑ, το Καράκας και την Κέρκυρα, προκειμένου να λάβουν μεταδιδακτορικούς τίτλους ειδίκευσης. Τα ανωτέρω στοιχεία αποτελούν την απαραίτητη πνευματική τροφή σε ένα επιστήμονα υψηλού επιπέδου, που σέβεται τον εαυτό του.

Είναι δε ξεκάθαρο, ότι ούτως ή άλλως ένας φαρμακοποιός που ασκεί το λειτούργημα και ζει σε κάποιο από τα μικρά προαναφερθέντα νησιά, δικαιούται να θεωρείται δημότης του εκάστοτε νησιού περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο νησιώτη, ο οποίος διαμένει για μεγάλες περιόδους στον Πειραιά ή στην Αθήνα και επισκέπτεται επετειακά τρεις φορές το χρόνο τον τόπο καταγωγής του, ήτοι μια εβδομάδα τα Χριστούγεννα, μια εβδομάδα το Πάσχα και ένα μήνα κατά τις καλοκαιρινές διακοπές.

Κατ' αναλογία, κρίνεται ενδεδειγμένη η αναζήτηση ομάδας χρηματοδοτών, η οποία θα στηρίζει οικονομικά την προσπάθεια. Είναι βέβαια αντιληπτό, ότι εφόσον τα δημοτικά οικονομικά μεγέθη των νησιών αυτών, δεν επαρκούν για υψηλού επιπέδου χρηματοδότηση, συνεπώς, η εξεύρεση υποψηφίων χορηγών από τον επιχειρηματικό ή εφοπλιστικό χώρο, εφόσον αυτοί υφίστανται, καθίσταται απαραίτητη και εν τέλει θεμιτή.

Στην προκειμένη περίπτωση, οι τοπικοί παράγοντες του επιχειρηματικού ή ακόμη και του εφοπλιστικού κόσμου θα όφειλαν συναινετικά να συνδράμουν στο θέμα που ακροθιγώς ανεφέρθη προηγουμένως, δηλαδή προς την κατεύθυνση του εναγκαλισμού και της θερμής υποδοχής που αξίζει να τύχει ο φαρμακοποιός από το κοινό του νησιού, μιας και θα κυβερνά αυτό το θαλασσοδαρμένο υπερωκεάνιο, όπως αλληγορικά θα μπορούσε κανείς να ονομάσει την κοινότητα των κατοίκων του νησιού, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που ένας καπετάνιος κυβερνά ένα πλοίο τεράστιας χωρητικότητας, τριών εκατομμυρίων κόρων. Ειρήσθω δε εν παρόδω, ο αείμνηστος Ωνάσης είχε οραματιστεί απλώς ένα πλοίο ενός εκατομμυρίου κόρων.

Η υπερβατική αντιπαραβολή επιλέχθηκε σκοπίμως για να δοθεί έμφαση στο βαθμό δυσκολίας που εμπεριέχει το εγχείρημα του φαρμακείου στα νησιά αυτά από επιχειρηματικής πλευράς, μιας και ο φαρμακοποιός θα προσομοιάζει με ναυτιλλόμενο: θα βρίσκεται επί μακρόν πάνω σε ένα πλοίο που ταξιδεύει, το οποίο θα μπορούσε να παρομοιαστεί καθένα από τα εν λόγω νησιά.

Δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής ότι στην πλειοψηφία των μικρών αυτών νησιών, η ίδρυση φαρμακείου απασχόλησε και σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρξε μια από τις σημαντικότερες προγραμματικές δεσμεύσεις των κατά τύπους υποψηφίων δημοτικών αρχών, ενώ σύρεται επ' αόριστον στις καλένδες, με αποτέλεσμα να καθίσταται ένα πρόβλημα χρονίζον.

Εκτός των άλλων, η επιτόπια επίσκεψη στα ανωτέρω νησιά, αποτέλεσε την αφορμή να θαυμάσει ο ερευνητής στην πλειονότητα των περιπτώσεων, το άπλετο φυσικό κάλλος, τον ήλιο, τους ρυτιδιασμένους και ηλιοκαμένους από ψαράδες από την αλμύρα, τα λιαστά

παραγουλιασμένα χταπόδια, τις δαντελωτές παραλίες, τα επιβλητικά μοναστήρια, το αιγιακό και ιόνιο τοπίο εν γένει, τα αμνοερίφια που βόσκουν και τα οποία αποδεδειγμένα είναι νοστιμότητα λόγω του εμποτισμού της χλωρίδας από τη θαλασσινή άλμη. Επιπλέον, η επαφή με την τοπική κοινωνία, η αφομοίωση της τοπικής κουλτούρας και εν τέλει η ζύμωση με το συμπαθέστατο ντόπιο πληθυσμό, ο οποίος εντυπωσίασε με την απλότητα και την ευθύτητά του, για τη φιλόξενη και ζεστή υποδοχή του, όσο και για την εύθυμη και χαλαρή προσέγγιση της ζωής του. Όλα αυτά θα ενθάρρυναν τον ερευνητή να επισπεύσει την ένταξη κάποιου φαρμακοποιού στις μικρές αλλά γραφικές αυτές κοινωνίες.

Παράλληλα, σημαντικό στοιχείο της έρευνας ανεδείχθη το γεγονός ότι θεωρείται δόκιμο το παράδειγμα κάποιων πλοιοκτητών από την ως άνω κατηγορία νησιών, οι οποίοι ασχολούνται συλλήβδην με το ποδόσφαιρο και άλλα ομαδικά αθλήματα. Σε αυτού του είδους τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, η καταβολή μεγάλων χρηματικών ποσών είναι σύνηθες φαινόμενο και ιδιαίτερος όταν διακυβεύεται η μεταγραφή ενός διάσημου παίκτη από σύλλογο σε σύλλογο. Υπό αυτή την έννοια, το αιτούμενο ποσό χορηγίας για την ίδρυση του φαρμακείου είναι ΑΝΕΥ ΣΗΜΑΣΙΑΣ, εν συγκρίσει με τις ανωτέρω αθλητικές αμοιβές, οι οποίες απηχούν επί της ουσίας τη ΜΑΤΑΙΟΔΟΞΙΑ του πλοιοκτήτη-δωρητή σε σχέση με το θεάρεστο έργο, την κοινωνική προσφορά του φαρμακείου και την προστασία της δημόσιας υγείας.

Η σημασία μιας τέτοιας χειρονομίας ενισχύεται έτι περαιτέρω, εφόσον η δωρεά προορίζεται για ιερό σκοπό και εν πάση περιπτώσει θα επαρκούσε για να επιλύσει οριστικά το πρόβλημα της φαρμακευτικής παροχής στα νησιά αυτά. Αναμφίβολα, θα ισχυριζόταν κάποιος, ότι μια τέτοια χορηγία θα έδινε ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ στα παραπάνω νησιά.

Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι μια χορηγία από τους εφοπλιστές αυτών των μικρών πληθυσμιακά νησιών, που παρουσιάζονται από την τοπική κοινωνία ως ευεργέτες, καθίσταται αναμφισβήτητα επιτακτική. Σε αντίθετη περίπτωση, όπου δηλαδή η εφοπλιστική κωλυσιεργία παρατείνει το πρόβλημα επί μακρόν, ούτως ώστε να χαρακτηρίζεται χρονίζον, θα αποδεικνύεται εν τοις πράγμασιν, ότι δεν υπάρχει ισχυρή πολιτική βούληση να αποκτήσουν τα ανωτέρω νησιά φαρμακείο. Από μια άλλη οπτική γωνία, θα θεωρείτο αμφίβολο αν οι εφοπλιστές διαθέτουν πραγματική βούληση να λυθεί αυτό το θέμα, εφόσον επιχειρούν να αμβλύνουν τις εντυπώσεις, με τον ισχυρισμό ότι μέσα στα πλαίσια της ελεύθερης αγοράς το ζήτημα θα αυτορυθμιστεί.

Καθότι, οι πλοιοκτήτες και οι επώνυμοι οικονομικοί παράγοντες δεν έχουν και ιδιαίτερο πρόβλημα επιβίωσης, δηλαδή δεν στερούνται οικονομικών πόρων, αλλά απλώς δεν έχουν ειλικρινή διάθεση να χρηματοδοτήσουν ένα τέτοιο εγχείρημα, με επακόλουθο να παρατείνεται μια εξαιρετικά δυσάρεστη κατάσταση. Ως αποτέλεσμα, εδραιώνεται μια διάχυτη αντίληψη ότι οι πλοιοκτήτες δεν είναι πρόθυμοι να δοθεί μια αξιοπρεπής λύση στο πρόβλημα. Με άλλα λόγια, δίνουν την εντύπωση ότι δεν αποδίδουν την προσήκουσα αξία στη ζωή των κατοίκων των ως άνω μικρών, πληθυσμιακά, νησιών. Ωστόσο, συντηρείται η ελπίδα ότι εν τέλει δεν θα κωφεύσουν σε κάποιες από αυτές τις προτάσεις αλλά θα αποδείξουν τα πραγματικά τους αισθήματα φιλοπατρίας. Υπό την προϋπόθεση ότι τελικά οι

πλοιοκτήτες θα ενισχύσουν οικονομικά την ίδρυση του φαρμακείου, θα αποδείξουν εμπράκτως τον πατριωτισμό, τη γενναιοδωρία και την κοινωνική τους ανωτερότητα.

Από την άλλη πλευρά, ο ερευνητής ως ιδιοκτήτης τεσσάρων φαρμακείων, όπου κατείχε θέση ευθύνης, διαθέτει την τεχνογνωσία, από την παραγωγή των φαρμάκων μέχρι την λιανική διάθεσή τους καθώς και τη λειτουργία του συστήματος εκ των έσω. Εν ολίγοις, διαθέτει αυξημένα προσόντα, γεγονός το οποίο καθιστά τη γνώμη του βαρύνουσα, σε πιθανή δε περίπτωση όπου ενδεχομένως να προτίθετο να ευεργετήσει κάποιο από τα νησιά αυτά, ασκώντας το λειτούργημά του, θα δημιουργούσε ένα αίσθημα ιατροφαρμακευτικής αυτάρκειας και ασφάλειας στον πληθυσμό, μόνιμο και μη, του επιλεγθέντος νησιού.

Λόγω της παρατεταμένης αναποτελεσματικότητας που έχει παρατηρηθεί μέχρι σήμερα σε θεσμικό επίπεδο γύρω από το θέμα του φαρμακείου στα ως άνω νησιά, μια πιθανή λύση θα ήταν κάποιος φαρμακοποιός, με την διπλή ιδιότητα του υποψηφίου δημάρχου, υπό την προσδοκία ότι ο λαός των νησιών αυτών θα τιμούσε την τολμηρή αυτή του κίνηση να κατέλθει στον πολιτικό στίβο. Σε αντίθετη δε περίπτωση, που ο ντόπιος πληθυσμός δηλαδή, δεν αρθεί στο ύψος των περιστάσεων, τότε η περαιτέρω διαιώνιση του θέματος θα είναι αναπόφευκτη.

Από μια αποστασιοποιημένη οπτική γωνία, εάν υποθέσουμε ότι κάποιος φαρμακοποιός, υποκινούμενος από αμιγώς ανιδιοτελή προαίρεση και χρησιμοποιώντας αποκλειστικά ίδιους πόρους, χωρίς καμία έξωθεν οικονομική ενίσχυση, πραγματοποιούσε πάραυτα μια αδιαμφισβήτητη χειρονομία καλής θελήσεως, ήτοι να δώσει την ευκαιρία στους κατοίκους των απομακρυσμένων αυτών νησιών να καθορίσουν την ίδια τους την τύχη, εν τοιαύτη περιπτώσει, οι τελευταίοι θα όφειλαν να τιμήσουν με την ψήφο τους τον επερχόμενο φαρμακοποιό, που θα ανταποκριθεί στο κάλεσμά τους να τους σώσει από το βασανιστικό Γολγοθά, τον οποίο φέρουν βαρέως. Κατ' αυτό τον τρόπο, ο νησιωτικός πληθυσμός θα είχε το μοναδικό πλεονέκτημα να εκπληρώσει ένα διττό στόχο:

πρώτον, να δώσει ένα οριστικό τέλος στις ανεκπλήρωτες πολιτικές υποσχέσεις, οι οποίες ενδεχομένως σε πολλά από αυτά τα νησιά αποσκοπούσαν στην άγρα ψήφων και μόνο, συνιστώντας εν πολλοίς ένα σκηνικό φενάκης και

δεύτερον, να λύσουν δια παντός το θέμα της φαρμακευτικής περίθαλψης στο νησί.

Είναι εύλογο ότι σαφώς αξίζει να δώσει ο νησιωτικός κόσμος την ευκαιρία σε ένα νέο, ικανό, ανθρωπιστή επιστήμονα, να του εμπιστευτεί την ψήφο του και να του επιτρέψει να αναμορφώσει το χώρο της υγείας των ως άνω νησιών, από τη θέση του δημάρχου.

Θεωρώντας λοιπόν το ζήτημα από την οπτική γωνία των νησιωτών, θα ήταν έξυπνο να αποσπάσουν προκαταβολικά την δέσμευση από το φαρμακοποιό, ότι εφόσον εκλεγεί, θα ιδρύσει τελικά το πολυπόθητο φαρμακείο στον τόπο τους. Με τον τρόπο αυτό, θα δώσουν τη χρυσή λύση, απεμπλεκόμενοι από την πολιτική υποσχαιολογία, που έχει επί μακρόν αποδειχτεί ως αναποτελεσματική στις περισσότερες περιπτώσεις, μιας και η συντεταγμένη πολιτεία καθώς και οι επώνυμοι παράγοντές σε όλα τα επίπεδα αδυνατούσαν να δώσουν λύση.

Εάν πάραυτα, δεν τον εκλέξουν, τότε, δεν θα τους αξίζει να αποκτήσουν φαρμακείο. Τιοιουτοτρόπως, θα έχουν απολέσει μια μοναδική ευκαιρία να αξιοποιηθεί η πολύτιμη αυτή συνεισφορά προς το νησιωτικό κοινωνικό σύνολο εκ μέρους του φαρμακοποιού καθώς και να ολοκληρωθεί η δαιδαλώδης διαδικασία για την ίδρυση φαρμακείου. Εν κατακλείδι, η ψυχή του ανθρώπου πρέπει να καλύπτεται και από μια σωστή συναισθηματική επαφή με τον συνάνθρωπό του και να του παρέχει εκείνα που η οργανωμένη πολιτεία δεν δύναται να τους παράσχει. Ο εν δυνάμει ευεργέτης-λειτουργός φαρμακοποιός δεν θα αρνηθεί να τους προσφέρει απλόχερα.

Συνεπώς, πρέπει να επικροτήσουν κι εκείνοι το φαρμακοποιό αυτόν, που είναι διατεθειμένος να επιτελέσει το συγκεκριμένο ανδραγάθημα και να του εμπιστευθούν την ψήφο τους.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η περίπτωση των Οινουσσών αποτελεί τη μοναδική περίπτωση μεταξύ των προαναφερθέντων μικρών νησιών, στην οποία επετεύχθη ο στόχος της εξασφάλισης ιδιωτικής χορηγίας. Πρόκειται για ένα νησί, το οποίο δεν είχε συμπεριληφθεί αρχικώς στην έρευνα που αφορούσε τα 19 νησιά της εισαγωγής, καθώς ο πληθυσμός μόνιμων κατοίκων υπερέβαινε ελαφρώς τα δεδομένα του πλαισίου της έρευνας αυτής. Επιπροσθέτως, πρόκειται ακόμα για μια ειδική περίπτωση, ένα μοναδικό φαινόμενο, ένα πρότυπο μοντέλο, κατά μια έννοια. Οι Οινούσες συναγωνίζονται και ξεπερνούν τη γειτονική Χίο, σε πολλά σημεία, όπως για παράδειγμα, σε φυσική ομορφιά, στη ναυτοσύνη των κατοίκων της, στον εμπορικό στόλο που ανήκει στους κατοίκους της σε πανελλαδικό και διεθνές επίπεδο καθώς και στο ποσοστό της ως προς το πλοιοκτητικό συγκρότημα. Είναι πλέον γνωστό ότι οι Οινούσες είναι φημισμένες ως «το λίκνο της πλοιοκτησίας και του εφοπλισμού». Οι Οινουσιακής ιδιοκτησίας εταιρίες είναι ξακουστές παγκοσμίως ως υψηλού κύρους και δυναμικότητας, επιπλέον δε, εν συγκρίσει με τις αντίστοιχες εταιρίες της Χίου, διαθέτουν σαφώς καλύτερη αναλογία πληθυσμού προς χωρητικότητα πλοίων. Ένας άλλος παράγοντας που αποδεικνύει την υπεροχή των Οινουσσών είναι το γεγονός ότι η Σχολή Εμπορικού Ναυτικού, κατεύθυνσης Καπεταναίων, βρίσκεται στο έδαφος των Οινουσσών.

Εν συντομία, φαίνεται ότι σε αυτή την περίπτωση, οι πλοιοκτήτες σε συνεργασία με τη δημοτική αρχή επιδότησαν το φαρμακείο, παρέχοντας στο φαρμακοποιό στέγη, πρόσθετες ανταγωνιστικές διευκολύνσεις και ενδεχομένως ποικίλες προσωπικές και οικογενειακές ελπιδοφόρες προοπτικές.

Ως εκ τούτου, το φαρμακείο έλαβε άδεια λειτουργίας στις 23-11-2011, στεγάζεται δε στην προσφάτως ανακαινισμένη και κατάλληλα διαμορφωμένη οικία του αείμνηστου Κωνσταντίνου Μ. Λεμού, σύμφωνα με την ισχύουσα φαρμακευτική νομοθεσία. Δεν υπάρχει πλέον αμφιβολία ότι το φαρμακείο αυτό θα αποτελεί την ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ «ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΑΙΓΝΟΥΣΣΑ».

Συμπερασματικά, η περίπτωση των Οινουσσών οφείλει να εξαιρεθεί από την προτεινόμενη αυτή λύση του φαρμακοποιού-υποψήφιου δημάρχου, καθώς ο νυν δήμαρχος, κύριος Αγγελάκος, κατάφερε να πραγματοποιήσει αυτό το στόχο και να

προσελκύσει ένα φαρμακοποιό στο νησί του, ως εκ τούτου, του αρμόζουν θερμά συγχαρητήρια.

Δημήτριος Κλουκέλλης Κλώκας

Φαρμακοποιός,

Postgraduate Diploma of Management, Henley Management College (UK).